

FRANCISCI LAMURE
DOCTORIS MEDICI
MONSPELIENSIS
EPISTOLA

AD D***

DOCTOREM MEDICUM,

*Quâ suam de Fluxu Menstruo Dissertationem
à Plagii accusatione vindicat.*

CONSCRIPTAM à me, datamque luci nuper
rimè de Fluxu menstruo dissertationem
d te mitto, Vir amantissime; ibi quædam re-
eries ab iis dissidentia quæ Medicis in scholis
loceri solent, præcipuè à celeberrimi Freindi
mporibus. Non tamen is sum qui novi aliquid
eo opusculo fuisse prolatum, usquam jactare
stinuerim; nimis compertum habeo quantope-
nunc ubiquè ferveant studia medica & exin-
quàm facili negotio fieri queat, ut Autho-
in plagis etiam dissitissimis degentes, eâdem

de re meditentur eadem & scribant, ità ut sæpissimè unusquisque inventi sui conscius apud se, tamen pro suo in publicum venditare neque prudenter debeat neque possit, nisi plagii argui, imò quandoque, ut ut immeritus, convinci velit; ideò sub finem dissertatiunculæ, variisque ejus in locis obiter admonueram me novitati minimè ex professo studuisse, quæ à nemine dicta reperirentur, si quæ forent, pro meis assumpturum, lubentissimè sua quæque Authoribus relicturum, quos citare omnes solus memoriæ lapsus præpediverat, ne utiquam verò sibi aliena affingendi malè sana libido. His fisis quæ tam sæpè in brevissimâ opellâ de industriâ inculcaueram, memet ab omni novitatis aucupandæ, multò magis ab omni plagii suspitione liberum existimaveram; sed quàm vana hæc spes fuit! Dùm propugnatur Thesis in augustissimo lyceo Monspeliensi, sedent literariæ concertationis Arbitri & Judices Professores eximii, horum placita aure avidissimâ excipiunt numerosa philiatorum corona, ecce disputaturus assurgit, quem nosti optimè clarissimus D. Fitz-Gerald, qui plurimis in circumstantiis aliis me omni urbanitatis genere cumulaverat. Ego disputationi intereram hunc in finem ut quæ proponerentur adversus prolatam opinionem animo possem colligere, & fructum ex iis percipere; intentus itaque pendebam ab ore disputantis eruditissimi Professoris antea citati, sed quantum obstupuerim vix fando enarrare possum, dùm totam dissertatiunculam à capite ad calcem ex Authore

Anglico translata aiebat, dictis fidem faciebat ostendendo librum quem ab Authore Theseos exscriptum asserebat. Opus erat anglico idioma te conscriptum, à clarissimo Simson Professore Medico sancti Andree in Scotiâ; noveram quidem de rebus quæ ad fluxum menstrualem pertinerent hunc Authorem scripsisse, imò quædam ejus placita in præfatione operibus Freindi præfixâ & in commentariis Halleri videram, sed hæc tam nudè, tam paucis verbis expressa, ut iis uti prorsus non potuerim. Hoc solùm ex locis citatis credebam deduci posse, scilicèt clarissimum virum longè alii ac quidem ipse institeram, methodo instituisse in iis exponendis quæ ad fluxus menstrui explicationem pertinerent. Turpiter itaque me tunc delusum fuisse incœpi credere, Professoris eruditi permotus autoritate; sed quantumcumque alienæ debeamus auctoritati, sæpè philantiæ stimulos redarguere haud omninò possumus, hi me jam moverant, ut vel dubitarem de asserti veritate, vel saltem ex eo non nihil gloriæ quærirarem cum eadem sentissem & scripsissem quæ Professor Anglus celeberrimus; ut itaque mihi met undiquè plenius satisfacerem à clarissimo Fitz-Gerald librum petii quem secùm attulerat, sed ille *nondùm legi* (accuratè procul dubio) *simul atque id præstitero lubentissimè mutuum dabo*; pluries indè domum illius petii, ast illum alloqui non datum est. Undique perquiro nùm dissertationem citatam alibi reperire possim; optato careo successu. Desperabam itaque me posse umquam frui præconceptâ

gloriolâ, dùm amicus monet compendiolum totius operis esse præ manibus Baccalaurei strenuissimi quod ex diariis hagenſibus ille hauserat : hæc diaria sedulus inquirō, frustrâ, tandem ipsummet Baccalaureum * meritissimum exoro ut illud compendiolum ad aliquot dies tradere velit. Hoc attentè lego & perlego quousque consentiant in dissertatione posita principia, cum iis quæ clarissimus Vir proposuerat anxius indago, quæ repererim habeto, Vir humanissime, ordine quantum fieri potuit dilucidissimo exarata.

Quæ de Fluxu menstruo edisserui ad quatuor capita commodissimè revocari possunt; in iis, quæ causam determinantem & efficientem hujus evacuationis spectant, illius periodos & phænomena pro tenui modulo explicare satago. Clarissimi Simson opusculum eadem pertractat argumenta, sed variis immixta digressionibus quas recensere nostri non est instituti; itaque non difficile erit perpendendo sigillatim quæ in utraque dissertatione proferuntur, assignare in quo consentiat aut discrepet celeberrimus Professor Anglus.

I.

Ab editâ celeberrimi Freindi Emmenologiâ potissimum, plethoram singulis mensibus aggestam pro causâ determinante fluxum menstruum omnes fermè Medici agnovere. Hanc adversus opinionem insurgit clarissim. Simson ratiociniisque pluribus eam evertere conatur. Freindium carpit ubique; negat ullo experimento comprobari posse quantitatem sanguinis in mulieribus

* D. Bonnel.

sensim adaugeri. Vim observationis sanctorianæ
 quâ corpus humanum quolibet mense pondero-
 sius fieri statuitur duarum librarum excessu, &
 periodicâ evacuatione factâ ad pristinum redire
 statum, infringit omnimodè, contrariis observa-
 tionibus à Keillio tum à celeberrimo Gorthero
 institutis; demonstrat ex plethoræ tandem doc-
 trinâ sequi consequenter ad venæ sectionem
 institutam debere fluxum menstruum retardari,
 secùs ac docet observatio: hæc sunt potissima
 rationum momenta quibus adversariorum sen-
 tentiam everti penitùs autumat Vir ille clarissi-
 mus; quâ subversâ suam exponit, structurâ uterî
 ex Anatomicis depromptâ fulcit. In eo viscere
 sinus admitti debere propugnat, intrâ quos sen-
 sim aggestus cruor relicto mensis intervallo, sibi
 viam aperit in emissaria uteri.

Qui meam legere dissertationem non dedig-
 nabitur, facilè percipiet in quo consentientem
 habeam summum virum siquidem plethoræ idea,
 qualis fuit ab illustrissimo Freindo tradita non
 omninò placet; sed & longè pluribus aliis &
 ante & post obitum Freindi eam displicuisse no-
 tissimum est. Hanc itaque oppugno sed tantùm
 experientiâ duce, ratiociniis omninò diffusus. Idem
 esse pondus puellæ sanissimæ instante & peractâ
 evacuatione menstruâ doceo propriâ observatio-
 ne, quod tamen juxtâ plethoristas debuisset de-
 sinente effluxu, totâ eâ quantitate imminutum
 observari, quæ evacuata fuerat: neque ex memo-
 ratâ observatione plethoram in menstruantibus
 numquam admitti posse deduco, cùm è contra

tantò citiùs existimem distendendos sinus uteri-
 nos, quantò magis urgebit humorum copia in
 toto corpore; illud tantùm contendi posse efflu-
 xum menstruum sine plethorâ determinari; ita
 ut mediam quasi ineundo viam à neutrâ senten-
 tiâ prorsùs discrepem. Ast quod magis mirabe-
 re, Vir humanissime, ex eâ quam institui ex-
 perientia sequitur difficultas non mediocris mo-
 menti, quæ admodùm urgere videtur Simsonia-
 na placita; siquidem cùm nullum admittat pon-
 deris incrementum, stante in procinctu mens-
 truali eruptione, & cum ipsâ durante notabilis
 sanguinis quantitas per pudenda effluat, fœmi-
 nam evacuatione finitâ, leviolem observari de-
 bere consequens est, secùs ac experimenti even-
 tus commonstrat. Huic difficultati satisfacit pa-
 ragraphus undecimus nostræ Theseos: hac etiam
 operâ obviam itur argumento Freindi quo ad-
 truire nititur, ni plethora adesset menstrua, fore
 ut intrâ quinquennii spatium vix corpus obti-
 nerent misellæ fœminæ. Dè hoc ne quidem co-
 gitare videtur clariss. Simson. Verùm quidem
 est sinuosam cellulosamve uteri fabricam in nos-
 trâ dissertatione deffendi. Sed in hoc facem præ-
 tulere quàmplures Anatomici, quos suo loco
 citavi fidelissimè; ex eâ quoque structurâ & ob-
 servationibus anatomicis, deduximus sanguinem
 intrâ uterum debere coacervari sensim, sicque
 vices gerere causæ determinantis excretionem
 sanguinis menstrui, in hoc summè videor adsti-
 pulari clarissimo Simson, sed quanta tamen pro-
 piùs intuenti diversitas erit! hanc sequentia
 demonstrabunt.]

Diximus excretionem omnes in humano corpore observandas dividi posse in activas & passivas. Passivarum nomine ex sunt indigitatae quae solo momento sanguinis circulantis absolvi possunt, uti excretio bilis hepaticae, insensibilis transpirationis &c. Activae autem illae fuerunt nuncupatae quae praeter vim humoris circumducti, aliam superadditam muscularem exigent, sic in exemplum prodire excretionem foecum & urinam. Observatione Littrii fretus excretionem sanguinis menstrui ad classem excretionum activarum revocavi, & ideo propugnavi sanguinem intra sinus menstruatim congestum, eos neutiquam ita posse distendere, ut viam sibi met ipsi cuderet per dilatata eorum orificia, cum distensio sinuum quae in praegnantibus contingit, utcumque multo major, non ea tamen sit quae hunc effectum inducat teste Littrio. Inde factum fuit ut cruorem illum coacervatum, hoc praecipue titulo excretionem menstruam accersere protulerim quod fibras uterinas distenti sinus ad eum tandem distractionis gradum deferrent, quem absque molestia ferre haud possent, unde stimulatae circumjectarum cavitatum turgentia, in contractionem agebantur validam qua in sinuum ostiola hoc modo aperienda sanguinem prius aggestum propellebant, & exire cogebant qua data porta. Sic in nostra sententia actione harumce fibrarum musculari, efficienter menstruam induci evacuationem evidens est, sed est contra clarissimus Simson passivarum excretionum loco habet ef-

Auxum menstruum, non aliam hujus causam efficientem agnoscit præter vim sanguinis sensim accumulati, sensim pandentis orificia sinuum, quousque demùm viam rubro liquori concedere queant: quo semel prorumpente, fibrarum elastere agere effluxumque accelerare, neque ullis rationum momentis, adstruit.

III.

De periodis eadem fermè habet clariss. Simson ac ea quæ de eodem argumento proposui, sed ex ejus opusculo minimè excerpta, cum plures alii idem prorsùs antea docuerint. Sic Freindus ex rigiditate fibrarum obrepente senio superventâ, cessationem effluxûs periodici deducit. Ex evolutione vasorum genitalium in mulieribus, in quantum memini, quidam desumpserunt rationem, cur non nisi circà decimum & tertium ætatis annum sui det indicia hæc evacuatio. Ibidem analogiam proponit Hallerus inter spermatopœa vasa & uterina; hinc factum est ut ex professo ad finem articuli qui complectitur hanc periodorum doctrinam, cautus admonuerim, vix à me pauca fuisse dicta quæ ab aliis sæpiùs jam excogitata non fuissent; & reverà nullum adhuc novi Scriptorem qui objectioni propositæ paragrapho decimo septimo nostræ Thezeos respondere sategerit, utcumque tamen premat omnia hucusque systemata, neque Simsoniano excepto, quæ tamquam excretionem passivam consideravere effluxum menstrualem; quod patebit evidentissimè locum dissertationis modò citatum vel leviter perpendenti: itaque ea quæ scribit

clarissimus Author de periodis , alii scripserant ; & ex illis decerpere potui , & aliquid in nostrâ dissertatione reperire est quod desiderabis in clarissimi viri opere.

IV,

Neque potiori jure dici possum exscripsisse phœnomenorum explicationem datam in ultimâ parte Theseos. Hæc enim omnia repetit vir eruditissimus ex pressione illatâ vasis sanguiferis uteri textum irrorantibus à turgescētibus ejusdem visceris sinubus , undè deducit mutationes factas in humorum circulatione , quibus omnes turbas instante eruptione observatas , indubitanter adscribit ; pressionem similem ex parte sinuum turgescēntium pati vasa uterina circumjecta minimè admitto , sed è contra proportionalem videor observatione fretus horum distensionem deffendere. Quòd si ex difficiliore sanguinis circuitu per uterum hæc explico phœnomena hanc difficultatem inducit sola vis fibrarum musculi reticularis uterini prævio stimulo in actum deducti ; ex eâ explicandi ratione sat intelligi datur quare ea cessent symptomata aut saltem maximè imminui videantur, dùm vel inceperit eruptio ; nam ea ex nisu & renixu sanguinis valido pendent , qui certè minores sunt simul atque superata sunt repagula quòd fusiùs explicatur parag. 23 Theseos.

Ex illâ symptomatum imminutione imò cessatione difficultatem eruit , Author (quem exscripsisse dicor) adversus plethoristarum opinionem ; contendit siquidem viginti sanguinis

vacias intrà vasa exuperantes, non pares esse iis excitandis phœnomenis, aut saltem illa adhuc observari debere satis notabilia dùm maxima harum pars in vasis adhuc concluditur, contra quod docet frequenter observatio; sed ille clarissimus Vir eodem premitur argumenti momento: quippè hæc symptomata pendere asserit ex pressione quam inferunt vasis sanguineis turgentes sinus, sed evidens est illam pressionem respondere juxtà hujus principia illarum cavitarum turgescentiæ: ergò cùm necessum sit, quò tempore primæ tantùm erumpunt sanguinis guttulæ, supponere distentos sinus notabiliter, effectus illius distensionis pressio nimirùm reliquis illata vasis, & pressionis talis sequelæ nempè phœnomena superesse deberent sævireque ferme ità intensè ac ante primam illam eruptionem.

Mammaram turgescenciam ex epigastricarum cum mammaris communicatione repetendam esse ait Simson, sed quis ab aliis millenis Authoribus similem explicationem fuisse prolatam ignorat?

Negat ullam esse causam finalem evacuationis menstruæ clariss. Simson, sub finem dissertatiunculæ duplicem admisi finem cui dici posset inservire hæc excretio; hinc iterùm summa discriminis ratio.

Itaque ex iis concludere liceat, Vir amicissime, me non satis felicem fuisse, ut eadem cum clarissimo Viro sentirem & scriberem; hocque saltem manere inconcussum, me, nedùm exscripserim illius opusculum, ab ipso penitùs

dissentiisse ferme à capite ad calcem Theseos; plagii itaque agi reus non debui; & quantumcumque venerantiæ studio prosequar eruditissimum Professore qui talem movit accusatio-
tionem, nullatenus à deffensione potui abstinere; neque dubito quin plura, si legissem opusculum ipsum, discrepantia capita reperire potuissem, sed hæc prolata sufficient ut opinor ad amovendam omnem plagii suspicionem, à quo quidem me semper fuisse foreque alienissimum sincerissimè profiteor. Vale, Vir amicissime, meque amare pergas.

Innumeras vidi tum mulieres, tum puellas quæ post reiteratas evacuationes, tum per phlebotomias, cum per emetica ac cathartica nec non post austeram dietam, menstruas statim passæ sunt purgationes, in quibus plethoram universalem accusare ridiculum foret. Ergo Menstrua deducenda à plethora particulari in vasis uterini, in quibus lymphæ uterinae aggeritur et separatur sicut bilis in hepate ac vesica biliaria

MONSPELII,

Apud JOANNEM MARTEL, Regis & Occitanie Comitum
Typographum, 1745.

